

Sygn. akt VIII U 1470/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2014 r. w Gliwicach

sprawy J. P. (P.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 2 czerwca 2014 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. P. prawo do emerytury poczynając od 1 marca 2014 roku.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt VIII U 1470/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 czerwca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na ustawę z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r., nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu J. P. prawa do emerytury z powodu nieudokumentowania wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany i przyznania spornego świadczenia, gdyż spełnił przesłankę wymaganych 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Wniósł o przesłuchanie wskazanych świadków, na potwierdzenie rodzaju wykonywanej pracy w ww. okresie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Dodatkowo wskazał, iż do okresów pracy w warunkach szczególnych nie uznał ubezpieczonemu wnioskowanego przez

niego okresu zatrudnienia, z uwagi na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych, które wystawić może jedynie pracodawca.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Gliwicach poczynił następujące ustalenia:

Ubezpieczony J. P. urodził się w dniu (...)

W dniu 14 marca 2014r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę w wieku 60 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ustalono, że na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 29 lat i 4 miesięcy.

W dniu 2 czerwca 2014r. ZUS O /Z. wydał zaskarżoną decyzję.

Do wymaganego 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uznał ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od 29 lipca 1972r. do 31 maja 1992r. na stanowisku mechanika samochodowego w kanałach remontowych w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G..

Ubezpieczony nie posiada świadectwa pracy w warunkach szczególnych. Ze świadectwa pracy z dnia 31 maja 1992r. wynika natomiast, iż w okresie zatrudnienia od 1 września 1969 r. do 31 maja 1992r. w (...) zajmował stanowisko ucznia (...) przy (...), następnie w pełnym wymiarze czasu pracy - mechanika napraw pojazdów samochodowych kl. mistrzowskiej (brygadzysta).

Sąd ustalił, na podstawie zeznań świadków i ubezpieczonego, iż początkowo odwołujący pracował w Przedsiębiorstwie (...) w K., a następnie od października 1984r. w oddziale (...) tego przedsiębiorstwa – (...) - Spedycyjnym. Zmiana ta nie miała jednak wpływu na charakter wykonywanej przez niego pracy. Przez cały sporny okres wykonywał on bowiem pracę mechanika w kanałach remontowych, przy naprawie pojazdów ciężarowych typu S., Kamaz, S.. W spornym okresie przedsiębiorstwo, posiadało ok. 200 tego typu pojazdów, które obsługiwały m.in. budowę Huty (...). Hala warsztatowa mieściła do 20 kanałów remontowych, przy czym na jeden kanał przypadało do 4 samochodów, natomiast w (...) oddziale tych kanałów było 6 i na jednym znajdować się mogło do dwóch pojazdów. Do naprawy jednego samochodu w kanale przypadało co najmniej 2 pracowników.

Praca ubezpieczonego świadczona w kanale remontowym polegała na naprawie podwozia, skrzyni biegów, demontażu silników, mis olejowych itd. Zajmował się on remontami generalnymi, podczas gdy prostsze, wymagające mniej czasu prace naprawcze wykonywali mechanicy na stacji obsługi pojazdów. Ponadto naprawą zdemontowanych części samochodowych, np. silnikiem czy siłownikami hydraulicznymi zajmowali się pozostali zatrudnieni mechanicy, elektrycy czy spawacze wykonujące prace na hali bez kanałów remontowych. Ubezpieczonemu jako brygadziście podlegało 3 pracowników.

Ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy i nierzadko w nadgodzinach. W razie potrzeby odwołujący wykonywał bieżące naprawy poza kanałem, na stole remontowym, które były czynnościami integralnie związanymi z właściwą pracą, nie zajmujące więcej niż 10% czasu pracy. Z tytułu pracy w warsztacie pracownicy, w tym ubezpieczony dostawali 1 l mleka oraz posiłki regeneracyjne.

Pełnienie przez ubezpieczonego funkcji brygadzysty oraz instruktora uczniów I-III klasy szkoły przyzakładowej, nie wpływało na tok i charakter jego pracy jako mechanika w kanale remontowym, a jedynie polegało na zwiększeniu obowiązków pracowniczych. Uczniowie, otrzymywali bowiem polecenia wykonania określonych zadań od instruktora, nauczyciela przydzielonego do konkretnej grupy uczniów-klasy, który nadzorował wykonanie przez nich prac. Natomiast przy ubezpieczonym jako instruktorem praktycznej nauki zawodu w kanale remontowym asystowali uczniowie II i III klasy. Praktyki te nie były traktowane więc w kategorii dodatkowego stanowiska pracy wymagającego

spełniania dodatkowych obowiązków poza stałym miejscem pracy, a jedynie jako forma wdrożenia praktykanta w sposób wykonywania pracy, którą na dany moment wykonywano.

Pracodawca nie wystawił ubezpieczonemu świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze. Ubezpieczony nie zgłosił takiego żądania, gdyż w spornym okresie nie miał interesu prawnego w uzyskaniu takiego dokumentu.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz akt osobowych ubezpieczonego (koperta - k. 14 a.s.), zeznań świadków: R. I. (1) i H. K. (1) i wyjaśnień ubezpieczonego J. P. (nagranie rozprawy z dnia 25 września 2014r. płyta – k. 21 a.s.). Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, gdyż były logiczne, spójne, wzajemnie się uzupełniały i znalazły odzwierciedlenie w pozostałym, materiale dowodowym. Istotnym jest także, iż w spornym okresie świadkowie pracowali z ubezpieczonym w tym samym zakładzie pracy - odpowiednio świadek R. I. w K., zaś świadek H. K. w oddziale (...), na tożsamym lub podobnym stanowisku pracy. Wobec powyższego należało uznać, iż posiadali oni odpowiednie rozeznanie co do warunków i trybu pracy ubezpieczonego.

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r., nr 153, poz. 1227 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8, poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony posiada ponad 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, osiągnął wiek emerytalny, tj. 60 lat i jest członkiem OFE, które to okoliczności nie były sporne. Poza sporem pozostawała także okoliczność

złożenia przez ubezpieczonego wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa, wobec braku podniesienia takiego zarzutu przez ZUS w zaskarżonej decyzji i w toku postępowania odwoławczego.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało zatem ustalenie, czy okres zatrudnienia odwołującego od 29 lipca 1972r. do 31 maja 1992r. na stanowisku mechanika samochodowego w pełnym wymiarze czasu pracy w PTS BW w K., a następnie w (...) w G., można uznać za okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a tym samym, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, po ukończeniu 60 roku życia.

Organ rentowy nie zaliczył mu wskazanego okresu zatrudnienia do wymaganego 15-letniego stażu pracy w warunkach szczególnych, z uwagi na brak świadectwa pracy w warunkach szczególnych za wyżej wskazany okres.

Należy jednak wskazać, iż ten zarzut organu rentowego nie jest zasadny, gdyż wykonywanie pracy w warunkach szczególnych w postępowaniu sądowym może zostać wykazane za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Tak też się stało w niniejszej sprawie. W ocenie Sądu, postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie wykazało niewątpliwie, że ubezpieczony J. P. wykonywał w zaskarżonym okresie pracę w warunkach szczególnych na stanowisku wymienionym w wykazie A dział XIV, poz. 16, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) tj. prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów mechanicznych lub szynowych.

Dla oceny Sądu czy praca ubezpieczonego była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy decydujące znaczenie miał fakt istniejącego w warsztacie podziału pracy według czynności wykonywanych w samych kanałach i przy naprawach, a więc poza kanałem remontowym. W niniejszej sprawie Sąd uznał, iż odwołujący zaliczał się do tej pierwszej kategorii pracowników. Działalność przedsiębiorstwa związana z budową m.in. Huty (...), ilość samochodów ciężarowych, którymi zakład dysponował w okresie spornym, jak również stan techniczny tych pojazdów, niewątpliwie stanowią o faktycznym istnieniu podziału mechaników na wykonujących wyłącznie naprawy w kanale remontowym i tych wykonujących inne prace naprawcze poza kanałem oraz pozostałych pracowników: elektryków, spawaczy itd. Oczywistym jest również, na co wskazuje materiał dowodowy, iż inne czynności wykonywane przez ubezpieczonego poza kanałem, pozostawały w integralnym związku z tym rodzajem pracy i nie zajmowały ubezpieczonemu więcej jak 1 godzinę w ciągu dnia, biorąc także pod uwagę pracę wykonywaną w nadgodzinach.

Pracodawca potwierdził wykonywanie przez ubezpieczonego pracy w warunkach szkodliwych, wydając pracownikom z tego tytułu systematycznie mleko i posiłki regeneracyjne.

Odnośnie sprawowanej przez ubezpieczonego funkcji instruktora, dla Sądu oczywistym wydaje się być fakt, iż nie przeszkadzało to w wykonywaniu powierzonych mu prac, ani też nie wpływało na ciągłość pracy w kanale remontowym i pełnowymiarowość czasu pracy. Ponadto, biorąc pod uwagę długość okresu spornego, tj. ok. 23 lat, to w świetle zebranego materiału dowodowego odnośnie warunków i charakteru pracy ubezpieczonego, Sąd uznał bez żadnej wątpliwości, iż wymagany warunek 15 lat pracy w warunkach szczególnych ubezpieczony spełnił.

Mając na uwadze powyższe, Sąd, z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji, zmieniając zaskarżoną decyzję i przyznając ubezpieczonemu J. P. prawo do emerytury poczynając od dnia 1 marca 2014r., tj. od dnia złożenia przez ubezpieczonego wniosku o emeryturę.

SSO Teresa Kalinka